

og i samme Tidrum bevilget Laan

indtil 1,000 Kr. i et Antal af 456
 mellem 1,000 og 2000 Kr. i et Antal af . . . 1,135
 — 2,000 og 3000 — — — . . . 918

Det viser sig saaledes, at det overveiende Flertal af dem, der have attraaet Laan af de omhandlede Størrelser, ogsaa virkelig har opnaaet disse.

Saael gennem Arbejderkommissionens Betænkning som ogsaa ad anden Vej er Regjeringens Opmærksomhed bleven henledet paa Unskeligheden af, at der forklaffes de mindre Grundeiere en lettere Afgang til at opnaa Prioritetslaan paa billige Vilkaar ved Oprettelsen af Kreditforeninger, der særlig ere beregnede paa denne Art af Laan, og man har derfor, som det allerede er bleven antydet under Forhandlingerne i afdvte Rigsdags-session om et ved privat Initiativ fremkommet Lovforslag af beslægtet Indhold, taget under Overveielse, hvad der fra Statens Side kunde gjøres for at lette Oprettelsen af saadanne Kreditforeninger, hvis Betydning for de paagjældende Samfundsklasser ikke kan bestrides.

Som Resultat af disse Overveielser forelægges foranstaaende Lovforslag, hvis Indhold selvstændig for en væsentlig Del har maattet falde sammen med Loven af 20de Juni 1850 om Oprettelse af Kreditforeninger og Laanekasser for Grundeiere. Med Hensyn til de enkelte Afvigelser skal Følgende bemærkes:

Til § 2.

De heri under a) og d) angivne Begunstigelses ere de samme, der ogsaa tilstaaes andre Kreditforeninger, men man har af Hensyn til disse Foreningers særlige Opgaver ikke forment at kunne blive staaende herved. For at lette Debitorerne for en væsentlig Del af de Omkostninger, der ellers hefte ved Laans Optagelse, har man derfor under b) foreslaaet, at de til Foreningerne af deres Medlemmer udstedte Panteobligationer kunne udstedes paa stemplet Papir til Løst 1 Krone i Lighed med, hvad der i sin Tid bestemtes ved Lovene af 4de Juli 1850 og 18de Juni 1870 om visse Begunstigelses ved Afhændelse af Bøndergods samt af Huse paa Landet til Brugerne eller deres Børn og Svigerbørn, jfr. Stempeloven af 19de Febr. 1861 § 31, og at de kunne thinglases uden Gebyrs Erlæggelse, ligesom Panteattester, der rekvireres af Foreningernes Bestyrelser, ifølge d) skulle nyde lignende Begunstigelses. Der Nedgang, der ad denne Vej vil kunne indtræde i visse Statsindtægter, vil der neppe kunne tillægges nogen særdeles Betydning. Vigtigere er derimod den Understøttelse fra Statens Side, der tilbydes

Foreningerne ved Bestemmelserne under Litt. e i Form af Statens Garanti for Rente af de af dem udstedte Obligationer samt af et Bidrag een Gang for alle til deres første Indretning. Uden en saadan Rentegaranti vil det imidlertid neppe lykkes Foretagender af denne Art at vinde den nødvendige Indgang for deres Obligationer. I ethvert Tilfælde finder man ubetinget at burde foretrække denne Form for Statens Understøttelse fremfor Uelsen af vedvarende aarlige Tilskud, der fra anden Side er bragt i Forlag.

At der af Statskassen ydes en Understøttelse een Gang for alle som Hjælp til at overvinde de med Foreningernes Oprettelse og Organisation forbundne Vanskeligheder, vil neppe kunne fremfalde nogen Betænelighed.

Til § 4.

Til b) Den Grændse, der maa drages for Størrelsen af de Grundeieendomme, der skulle kunne opnaa Laan af Foreningerne, er her fastsat til en Taxationsværdi af 2,500 Kr. En fastfættelse af Grændsen efter Eiendommens Ansættelse til Hartkorn er af den Grund uhensigtsmæssig, at Værdien af det Areal, der er skyldt til 1 Ld. Hartkorn, er høist forskjellig. Som en formentlig passende Middelværdi har man valgt ovenstaaende Beløb; Cieren af en Eiendom, der har en større Taxationsværdi, turde ligge udenfor den Klasse af Eiendomsbesiddere, som man har anset det fornødent at yde den ved nærværende Lov tilfugtede Begunstigelse.

Til c) Af Hensyn til den Rentegaranti Staten paatager sig for de af disse Kreditforeninger udstedte Obligationer, maa man finde det rigtigt, at det Maximalbeløb, der kan ydes som Laan, ligesom ved Ublaas af Umyndiges Midler ikke sættes høiere end til Halvdelen af den til Pant tilbudne Eiendoms Værdi.

Til i) Til Gjengjæld for den Understøttelse, der tilfuges disse Kreditforeninger fra Statskassens Side, maa det anses for uundgaaelig nødvendigt, at der tilføres Staten en vis Tilsynsret med den Maade, hvorpaa Forretningerne forvaltes. Dette Tilsyn har man tænkt sig ordnet saaledes, at Indenrigsministeren udnævner den ene af Revisorerne, medens den anden udnævnes af Repræsentantskabet; naar hertil kommer, at Reglementet for Revisionen fastsættes af Indenrigsministeren, samt at Bestyrelsen er pligtig til at offentliggjøre Foreningens Regnskab og at meddele Oplysninger samt til at taale Undersøgelser af Foreningens Forhold, der paabydes af Indenrigsministeren, vil der formentlig være ydet det Offentlige en tilstrækkelig Garanti for Forvaltningen af Foreningens Anliggender.